

Skenaariotyön aihe, rajaukset, tavoitteet ja tutkimuskysymykset

Määrittele skenaariotyön aihe, tavoitteet (1-3 kpl) ja tutkimuskysymykset (1-3 kpl per tutkimuskysymys) sekä tee tarvittavat rajaukset liittyen skenaarioiden aikajänteeseen, näkökulmaan, maantieteelliseen fokukseen ja tyyppiin.

Aihe:

Aikajänne:

Näkökulma:

Maantieteellinen
fokus:

Skenaarioiden
tyyppi:

Tavoite 1:

Tutkimuskysymykset:

Tavoite 2:

Tutkimuskysymykset:

Tavoite 3:

Tutkimuskysymykset:

Toimintaympäristöanalyysin PESTE-luokittelu

Lajittele toimintaympäristöanalyysin tiedonkeruussa kerättyjä tietoja, ilmiöitä ja lähteitä muutostekijän tyypin mukaan (poliittinen, taloudellinen, sosiaalinen, teknologinen ja ekologinen) ja määritä onko kyseessä megatrendi, trendi, epävarmuus, heikko signaali tai villi kortti. Pyri tunnistamaan toimintaympäristöön liittyviä ilmiöitä ja kehityssuuntia mahdollisimman monipuolisesti joka kategoriaan.

	P	E	S	T	E
	Poliittiset muutostekijät	Taloudelliset muutostekijät	Sosiaaliset muutostekijät	Teknologiset muutostekijät	Ekologiset muutostekijät
Megatrendit					
Trendit					
Epävarmuudet					
Heikot signaalit					
Villit kortit					

Tulevaisuustaulukko

Valitse skenaariotyön aiheen ja tavoitteiden kannalta keskeisimmät ja mielenkiintoisimmat 5-10 epävarmuustekijää. Varmista, että ainakin osa epävarmuuksista on aiheelle ulkoisia tekijöitä. Luo jokaiselle epävarmuudelle 2-5 kehitysvaihtoehtoa, jotka ovat toisensa poissulkevia ja kuvaavat vaihtoehdon lopputulemaa skenaariotyön valitun aikajänteen päätösvuotena. Tee jokaiselle kehitysvaihtoehdolle tiivis 2–3 sanan otsikko ja kuvaa tarvittaessa kullekin vaihtoehdolle laajempi 1–5 lauseen kuvaus siitä, mitä vaihtoehto oikeastaan tarkoittaa.

Epävarmuudet (1-10)										
Kehitysvaihtoehdot (A-E)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	A									
	B									
	C									
	D									
	E									

Tulevaisuuskuvat

Kun tulevaisuustaulukko on valmis, rakenna tulevaisuuskuvat valitsemalla yksitellen kustakin epävarmuudesta yksi kehitysvaihtoehto. Pyri valitsemaan mahdollisimman erilaiset tulevaisuuskuvat, eli välttä samojen kehitysvaihtoehtojen valitsemista eri tulevaisuuskuviin. Muista myös tarkastella kunkin kehitysvaihtoehdon kohdalla, onko niiden mahdollista toteutua samanaikaisesti.

Kirjoita tulevaisuuskuva auki yhdistelemällä valittuja kehitysvaihtoehtoja sujuvaksi, uskottavaksi ja loogiseksi tarinaksi tulevaisuudesta. Hyödynnä tähän sekä toimintaympäristöanalyysissä kerättyjä asioista, tulevaisuustaulukkoa että mielikuvitusta. Tarinassa kuvaat millainen tulevaisuus voisi olla oman valitun aiheen kannalta tiettynä valittuna vuotena ja tiettyjen kehityskulkujen toteutuessa yhdessä.

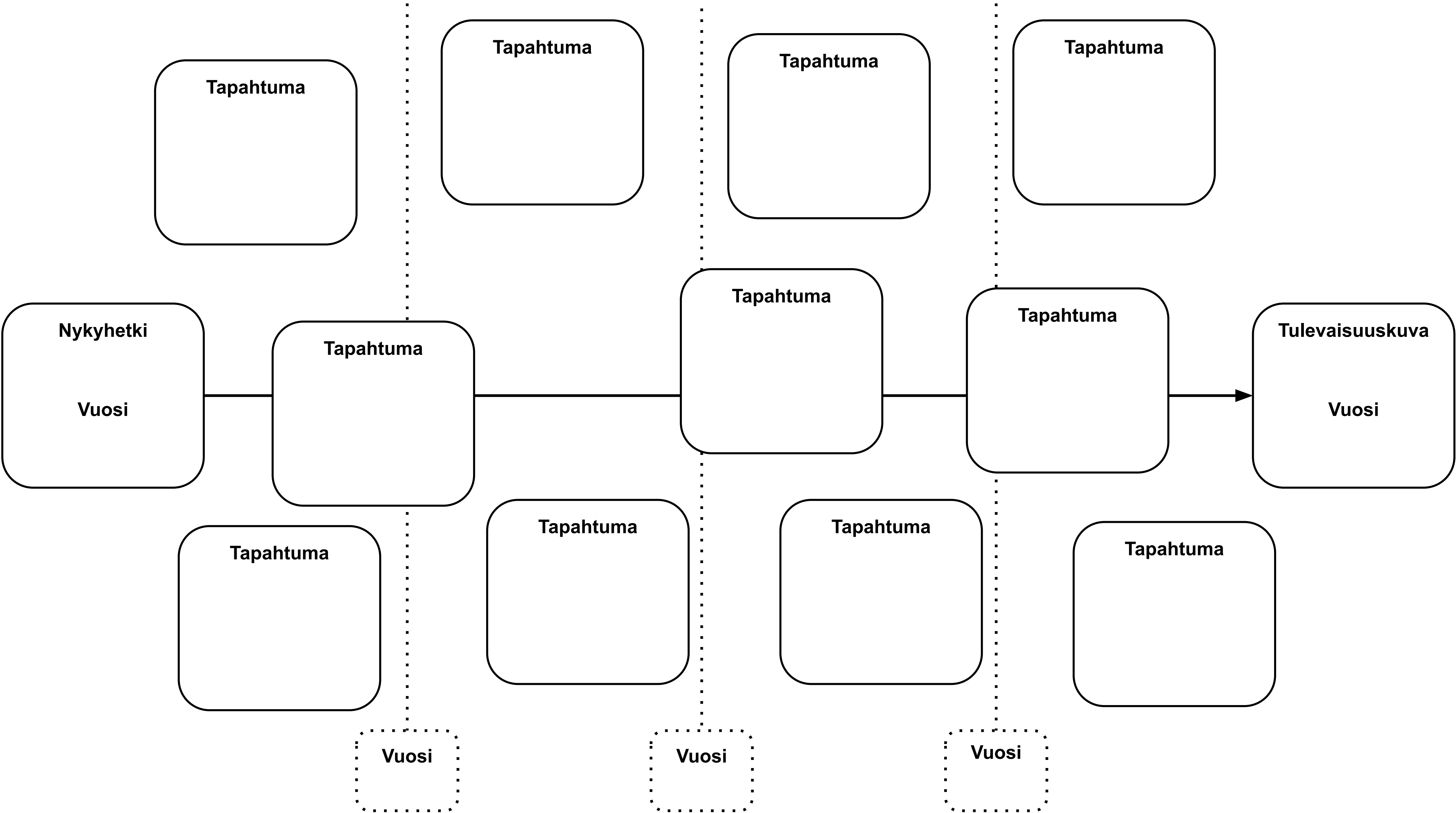
Epävarmuudet

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Tulevaisuuskuvalle valittu kehitysvaihtoehto										

Tulevaisuuskuva vuonna _____

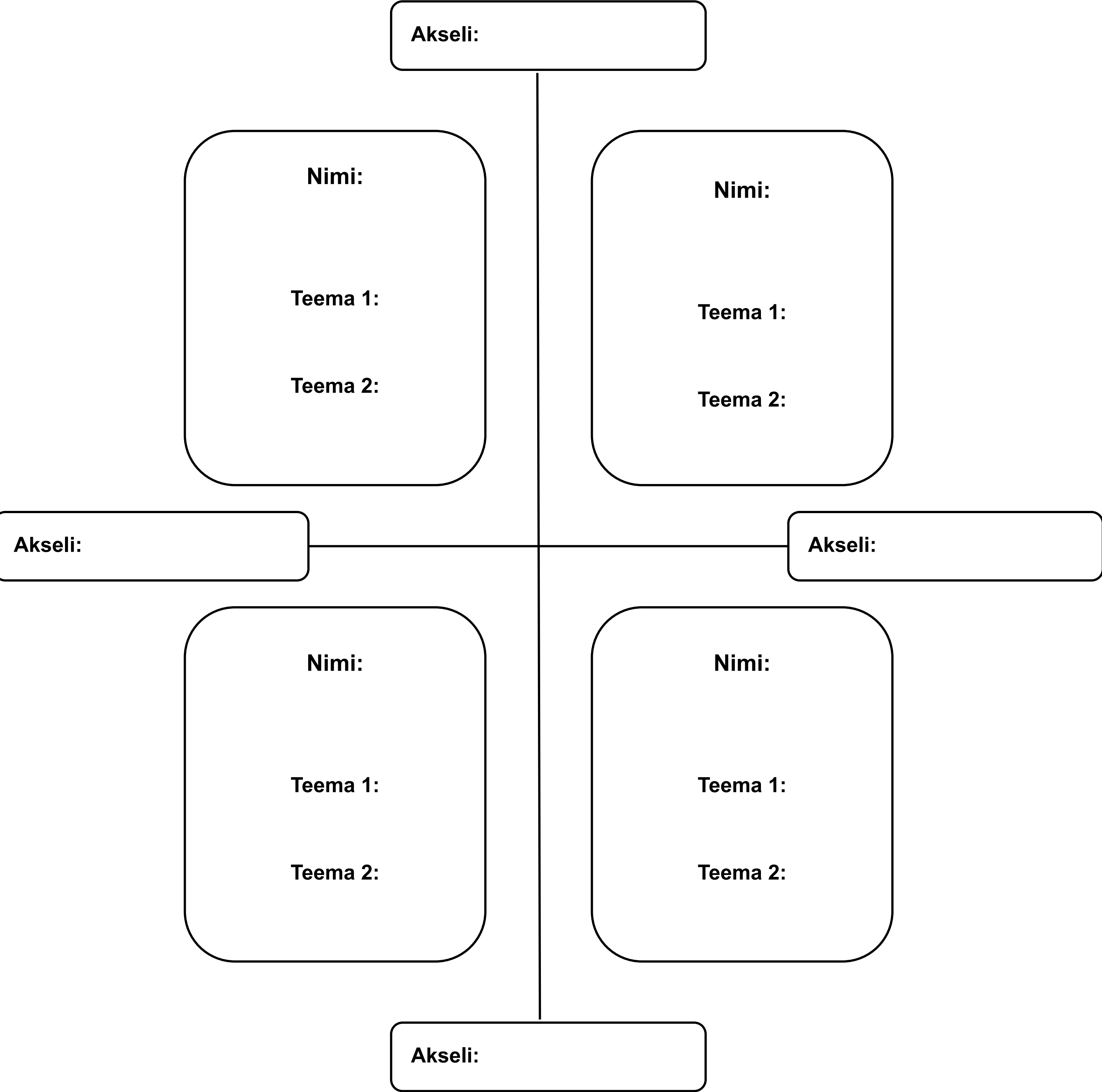
Skenaariopolun kuvaus

Kuvaa mitä on tapahtunut nykyhetken ja tulevaisuuskuvan välillä, jotta tulevaisuuskuva on voinut toteutua. Voit kuvata tapahtumaketjua joko miten nykyhetkestä päästään tulevaisuuskuvaan tai toisinpäin, miten tulevaisuuskuvasta päästään nykyhetkeen. Mitkä tapahtumat seurasivat toinen toisiaan? Mikä johti tiettyjen muutosten vahvistumiseen? Palastele aikajännettä sopiviksi 1-10 vuoden pituisiksi jaksoiksi ja kuvaa yhtä ajanjaksoa kerrallaan.

Skenaarioiden nimeäminen ja tärkeimpien teemojen määrittely

Nimeä skenaariot ja poimi joka skenaariosta keskeisimmät teemat. Nimien tulisi lähtökohtaisesti olla lyhyitä ja muodostua 1–3 sanasta, jotka yhdessä kuvaavat skenaarion luonteen. Huolehdi, että nimien ja teemojen avulla skenaarioiden erot ja erityispiirteet korostuvat. Mikäli skenaariot on mahdollista asettaa nelikenttään, nimeä myös eri akselien ulottuvuudet.

Skenaarion kuvaus tärkeimpien piirteiden kautta

Määritä skenaarion tärkeimmät piirteet ja kuvaile kunkin piirteen kohdalla millä tavoin se on skenaariossa kehittynyt tai muuttunut. Piirteet voivat olla esimerkiksi tiettyjä teemoja, toimijoita, epävarmuuksia tai tapahtumia. Muista, että tärkeimmät piirteet tulisi valita niin, että niitä voidaan kuvata jokaisessa skenaariossa ja mieluiten jokaisessa skenaarioissa vielä eri tavalla.

Piirre 1	Piirteen kehityksen tai muutoksen kuvaus
Piirre 2	Piirteen kehityksen tai muutoksen kuvaus
Piirre 3	Piirteen kehityksen tai muutoksen kuvaus

Skenaarion kuvaus persoonan avulla

Luo persoona eli kuviteltu henkilö, joka elää skenaariossa tai tulevaisuuskuvassa. Persoonan kuvauksen avulla skenaario muuttuu henkilökohtaiseksi; miltä skenaarion maailma näyttää, tuntuu ja vaikuttaa yksilön näkökulmasta. Kuvaile minkälaisesta henkilöstä on kyse ja miltä tavallinen päivä hänen arjessaan näyttää skenaarion maailmassa.

Kuva henkilöstä

Nimi:

Ikä:

Perhesuhde:

Koulutus:

Ammatti:

Harrastukset:

Kokee merkitykselliseksi:

Kuvaus päivästä henkilön elämässä vuonna _____